

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
*maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi*

_____ning
*2024-2025-o'quv yili 8-sinf bo'sh
o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun
O'zbekiston tarixi fanidan
"Yosh tarixchi" nomli*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To'g'arak a'zolari haqida ma'lumot

<i>N^o</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

**2024-2025-o‘quv yili 8-sinf bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun
O‘zbekiston tarixi fanidan
“Yosh tarixshunos” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	XIII asr boshlarida Xorazim davlatida siyosiy vaziyat	1		
2.	Chingizxon va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasida elchilik munosabatlari	1		
3.	Mo‘g‘ullar va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasidagi ilk to‘qnashuv	1		
4.	Chingizxonning Movarounnahrda yurishi	1		
5.	Samarqand mudofaasi	1		
6.	Muhammad Xorazmshohning so‘nggi farmoni	1		
7.	Jaloliddin jasorati	1		
8.	Jaloliddin Manguberdi Chingizxonga qarshi ittifoq tuzishi	1		
9.	Jaloliddin Manguberdi halokati	1		
10.	Chingizxon istilosining oqibatlarini	1		
11.	Mahmud Yalavoch	1		
12.	Kebekxon va Alouddin Tarmashirin siyosiy faoliyati	1		
13.	Chig‘atoy ulusida siyosiy tarqoqlikning boshlanishi	1		
14.	Chig‘atoy ulusida soliqlar va ijtimoiy hayot	1		
15.	Adabiyot va tarixnavislik	1		
16.	Chig‘atoy ulusining mayda bekliklarga bo‘linib ketilishi	1		
17.	Amir Temurning Kesh dorug‘asi etib tayinlanishi	1		
18.	Loy jangi	1		
19.	Omon qoldirilgan sarbador	1		
20.	Movarounnahrda Amir Husayn hukmronligi	1		
21.	Amir Temurning dastlabki islohotlari	1		
22.	Chegaralarning mustahkamlanishi	1		
23.	Amir Temur va piri Zayniddin Toyobodiy	1		
24.	Mirzo Ulug‘bekning tug‘ilishi	1		
25.	Sohibqironning To‘xtamishxonga qarshi jangi	1		
26.	Hindistonga qilingan yurish va Dehlining egallanishi	1		
27.	Anqara jangi	1		
28.	Amir Temurning Yevropa davlatlari bilan elchilik va diplomatik munosabatlari	1		
29.	Amir Temurning harbiy siyosati	1		
30.	Qo‘shin tarkibi	1		
31.	Mudofaa inshootlari	1		
32.	Mahalliy boshqaruv	1		
33.	Yevropa xaloskori	1		
34.	Hunarmandchilik	1		

Mavzu: XIII asr boshlarida Xorazim davlatida siyosiy vaziyat

Maqsadlar:

Ta’limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, XIII–XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo‘lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an’analari, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o‘rganish faqat ilmiy-ma’rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega bo‘lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o‘z hissasini qo‘shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni: Xorazmshohlar saltanati hududi

Sulton Muhammad Xorazmshoh ajdodlaridan qolgan saltanatni ulkan imperiyaga aylantirdi. U 121-yili Movarounnahrda qoraxoniyla boshqaruviga chek qo‘ydi hamda Eronning Kirmon v loyat ini, Mikronni, so‘ng Blujistonni egallshga mvaffaq bo‘ldi. Shunankeyi sultoN xalifa nomini xutbad chiqarib tashlashni burdi. U tez orada Samrqandni o‘z poyaxti deb e‘lon qildi. Xoramshohning Bag‘dod xalifaligi bilan kurashi natijasida xalifalikni mo‘g‘ullar bilan yaqinlashvi yuz berdi. Xalifa Chingizxon saroyiga maxfiy ravishda maxsus elchi yubordi. Manbalarga ko‘ra, bu elchi Chingizxon saroyiga borib, uni qabulida bo‘lgan. **Manbalarda** Muhammad Xorazmshoh 1212-yili Xuroson, Kirmon, Mikron, so‘ng Balujistonni egallashga muvaffaq bo‘ldi. 1216-yili G‘azna, G‘ur, Bomiyon yerlari qo‘lga kiritildi, Sulton Muhammad Xorazmshoh davlati Sind daryosi bo‘yigacha cho‘zilib, bevosita Hindiston bilan chegaradosh bo‘lib qoldi. 1217-yilga kelib Sulton Muhammad Xorazmshoh davlati tarkibiga Fors Iroqi (Iroqi Ajam), Mozandaron, Arron, Ozarbayjon, Shirvon, Fors, Kirmon, Mikron, Mang‘ishloq, Seyiston, G‘ur, G‘azna, Bomiyon yerlari, jumladan, Kaspiy dengizidan Hindistongacha bo‘lgan hududlar kirgan. **Manbalarda** Muhammad Xorazmshoh 1212-yili Xuroson, Kirmon Mikron, so‘ng Baljistonni egallshga muvaffaq bo‘ldi. 1216-yili G‘azna G‘ur, Bomiyon yerlar qo‘lga kiritildi, Sulto Muhammd Xorazmsho davlat Sind daryosi bo‘yigacha o‘ziib, bevosita Hindiston bilan chegaradosh bo‘lib qoldi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: XIII asr boshlarida Xorazim davlatida siyosiy vaziyat qanday bo‘lgan.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifa: Xorazim shoxlar saltanati hududini o‘rganib kelish

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: ____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Chingizxon va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasida elchilik munosabatlari.

Maqsadlar:

Ta’limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, XIII–XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo‘lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an‘analari, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o‘rganish faqat ilmiy-ma’rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega ekanligini, tarix har bir insonni o‘z Vatani muhabbat, sadoqat, o‘z xalqining o‘tmishi haqida aniq tasavvurga ega bo‘lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o‘z hissasini qo‘shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchilikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi” 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

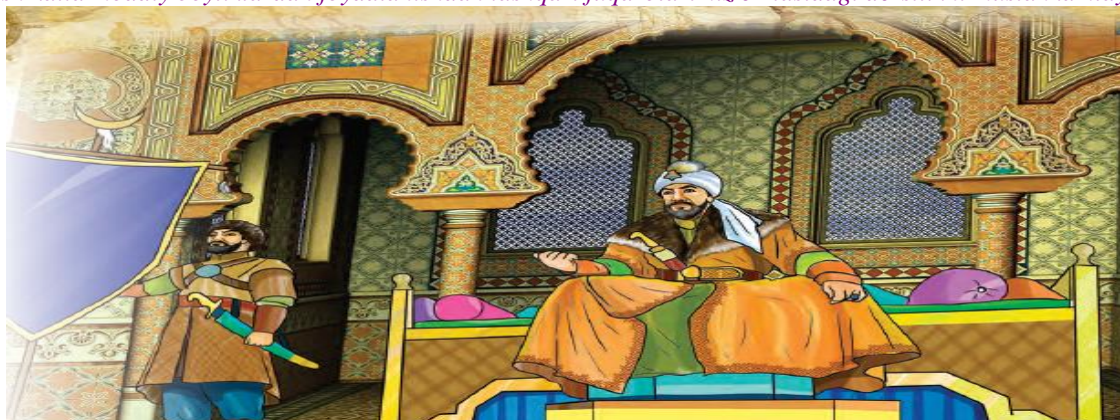
III. Yangi mavzu bayoni:

Sulton Muhammad Xorazmshoh Markaziy Osiyoda harbiy jihatdan katta zafarlarga erishgach, Xitoyni ham zabt etishni maqsad qilgan edi. Ammo u sharqda Chingizxon rahnamoligida paydo bo‘lgan ulkan kuch – mo‘g‘ullarning qator zafarlari haqida xabarlar eshita boshladi. Sulton Muhammad 1216-yili o‘z davlat arboblardan biri Sayyid Bahouddin Roziy boshchiligida Xitoyga elchilar jo‘natdi. Xitoyda bo‘lib turgan Chingizxon o‘z huzuriga kelgan Xorazm elchilarini yaxshi kutib oldi. U elchilarga katta izzat-ikrom ko‘rsatdi, ikki mamlakat o‘rtasida do‘stona munosabatlar va tijorat ishlarini yo‘lga qo‘yish niyatida Xorazmshohga katta sovg‘a-salomlar yubordi. Elchilarga esa shunday deydi: “*Muhammad Xorazmshohga ayting, men kunchiqar tomon podshosi bo‘lsam, u kunbotar tomon podshosidir. Bizning o‘rtamizda ahd-u vafo, mehr-u muhabbat va do‘stlik mustahkam bo‘lsin, o‘zaro tijorat va karvonlar bordi-keldisi yo‘lga qo‘yilsin*”.

Bu orada mo‘g‘ullar o‘z hududlarini Oltoy tog‘ tizmalarining g‘arbiy etaklari, Tangritog‘, Balxash ko‘li havzasi va Issiqko‘lgacha kengaytirib keldilar. Xorazmshoh ham o‘z sharqiy chegarasini Qipchoq cho‘llarigacha yetkazdi.

Bahouddin Roziy elchiligiga javoban Chingizxon o‘z xizmatidagi musulmon savdogarlari orqali Xorazmshohga atab qimmatbaho sovg‘alar yubordi. Elchi savdogarlar Chingizxonning sovg‘a-salomlari va maktubini Sulton Muhammad Xorazmshohga topshirdi.

Salom senga! Bilaman, sen tengsiz va cheksiz qudrat sohibi ulug‘ podshohsan, men seni o‘z farzandim (o‘g‘lim)dek e‘zozlayman. Shuni ham eslatib qo‘ymoqchimanki, men ham dunyoning bu qismida katta qudratga egaman, jumladan, Xitoy, butun Turkiston va uning turk qabilalarini o‘z tasarrufimga kiritib, bo‘ysundirganman. Bugun mamlakatim jangovar, qudratli botirlar bilan to‘la, ayni paytda boylik jihatidan ham kumush va tilloga ko‘milgan. Shuning uchun bunday qudrat va boylik sohibi bo‘la turib, boshqa mamlakatlarni o‘z qamrovimga qo‘shib olishga hech qanday ehtiyoj sezmayman. Sulton dargohiga maxsus elchilarni yuborishdan maqsadim do‘stlik va tijorat aloqalarini qaror toptirishdan iborat. Shunday bir bitimni tuzish katta moddiy boyliklardan foydalanishdan tashqari fuqarolarimiz o‘rtasidagi do‘stlikni mustahkamlaydi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Chingizxon va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasida elchilik munosabatlari qanday bo‘lgan?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifa: Chingizxon va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasida elchilik munosabatlarini o‘qib kelish.

Mavzu: Mo‘g‘ullar va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasidagi ilk to‘qnashuv.

Maqsadlar:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, XIII–XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo‘lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an‘analari, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o‘rganish faqat ilmiy-ma‘rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega ekanligini, tarix har bir insonni o‘z Vataniga muhabbat, sadoqat, o‘z xalqining o‘tmishi haqida aniq tasavvurga ega bo‘lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o‘z hissasini qo‘shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi” 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Jo‘chixon boshchiligidagi mo‘g‘ullar Chingizxon buyrug‘iga ko‘ra merkit qabilasini tor-mor qilib orqaga qaytmoqchi bo‘lganda Xorazmshoh qo‘shiniga duch keldi. Ular dastlab jang qilishdan voz kechdi. Biroq Muhammad Xorazmshoh bilan o‘chakishib qoldilar. Jo‘chixon Xorazmshohga elchi yuborib: “Biz siz bilan jang qilmaymiz, ulug‘ xon (Chingizxon) siz bilan urushmoqni buyurmadi”, dedi. Xorazmshoh Muhammad bunga: “Agar Chingizxon sizlarga men bilan jang qilishni buyurmagan bo‘lsa, Alloh taolo menga sizlar bilan jang qilishni buyurdi”, deya javob berdi. 1216-yilda Irg‘iz daryosi bo‘yida (hozirgi Qozog‘istonning Akto‘be viloyatida) Muhammad Xorazmshohning 60 ming kishilik qo‘shini mo‘g‘ullarning 20 minglik qo‘shini bilan jang qildi. Bu jangda Xorazmshoh qo‘shinni 3 qismga bo‘ldi va ulardan biriga o‘g‘li Jaloliddinni lashkarboshi qilib tayinlab, pistirmada turishini buyurdi. Irg‘iz jangida Xorazmshoh dushmanning siquviga dosh berolmadi, uni Jaloliddinning xos lashkarlari dushmanga bergan qaqshatqich zarba qutqarib qoldi. Birinchi kungi to‘qnashuvda hech bir tomonning qo‘li baland kelmadi. Tun kirgach, tomonlar o‘z qarorgohiga qaytdi. Mo‘g‘ul qo‘shini o‘zlarini tin olayotgandek ko‘rsatib gulxanlar yoqadi. Aslida esa xorazmliklarga sezdirmasdan o‘z qarorgohlarini tark etadi.

1206-yil bahorida mo‘g‘ul qabilalari sardorlarining qurultoyida Temuchin xon etib tayinlangan va unga “Chingizxon” (Ulug‘ xon) deb nom berilgan. Tashkil etilgan davlat “Yeke mong‘ol ulus” deb atalgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Chingizxonning Xorazmshohga yuborgan nomasi nima uchun sultonga ma‘qul bo‘lmagan?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifa: Mo‘g‘ullar va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasidagi ilk to‘qnashuv haqida o‘qib keling.

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun 34 soatli "Yosh tarixchi" to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

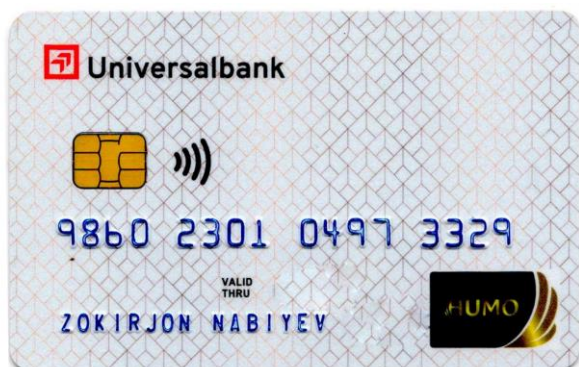
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyeu Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali vab-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**